

Socialdemocràcia (i PSC): renovació

Les relacions entre democràcia i capitalisme són relacions entre dos sistemes caracteritzats per lògiques diverses. Els seus valors i objectius són diferents, i sovint entren en conflicte. Tanmateix, l'experiència ha mostrat la compatibilitat pràctica entre un tipus de democràcia, la d'arrel liberal, i un tipus de capitalisme, sobretot aquell que combina el mercat amb regulacions públiques en matèria econòmica i social.

A partir de la segona postguerra es varen anar consolidant els estats de benestar europeus. Els resultats foren positius –millora econòmica, drets socials, redistribució i disminució de les desigualtats, serveis d'educació, sanitat, pensions, etcètera. Fins als anys vuitanta del segle passat semblava que el *progrés* econòmic i social seria continu en termes de benestar, malgrat els alts i baixos dels cicles econòmics clàssics. Aquesta va ser l'edat d'or de la socialdemocràcia.

Posteriorment es va veure que les coses no eren ni serien tan lineals ni senzilles. Nos temes varen anar apareixent a l'agenda política (globalització econòmica i tecnològica, migracions transnacionals, ineficiències de gestió, degradació del medi ambient, etcètera), fins arribar a la crisi del 2008, que ha qüestionat part del model anterior. Es tracta d'una crisi davant de la qual tant el centredreta com el centreesquerra han respost amb polítiques similars (contenció del dèficit i de la despesa pública), sense incloure massa consideracions sobre el cost que això representa per a la majoria dels ciutadans. Avui, el retorn a la situació anterior al 2008 sembla definitivament impossible. La socialdemocràcia ha quedat a la defensiva, desconcertada en l'àmbit teòric i sumida sovint en la inoperància pràctica i la manca d'alternatives.

La crisi interna de la socialdemocràcia no s'arregla prometent una millor gestió i unes dosis d'ecologisme. Tampoc s'arregla dient merament que les polítiques socials i els estats de benestar són conques-

tes a conservar i que la dreta ho fa malament. S'han d'oferir alternatives concretes que siguin fàcticament creïbles i viables. Fenòmens com Podem i el 15-M són un símptoma més que una alternativa. Un símptoma que, entre altres coses, mostra l'envelliment de la socialdemocràcia, a la qual convé un procés de posada al dia dels seus valors i objectius com a mínim en quatre àmbits: socioeconòmic/ecològic, democràtic, nacional-cultural i internacional. La socialdemocràcia segueix pensant dins d'una ona mental estatalista poc adequada als temps actuals. Ser progressista no equi-

socialdemocràcia tradicional (PSC) renovi idees i actituds respecte al principal projecte polític secundat per una àmplia majoria de la població (dret a decidir-independència). Fa massa temps que el PSC és un partit analíticament pobre i políticament conservador. No té discurs alternatiu sobre la crisi ni sobre la regeneració democràtica. I el programa *federal* del PSOE (Granada, 2013), que fins ara el PSC ha fet seu, es queda molt curt pel que és la societat catalana actual: ni és un programa pròpiament federal, ni es basa en el caràcter plurinacional de l'Estat, ni esmenta el dret a decidir; de fet, es manté en l'òrbita del nacionalisme espanyol i en la lògica de l'Estat de les autonomies, dos aspectes avui obsolets a Catalunya. Actualment ofereix una imatge de partit trist, d'esperit envellit, desconnectat de la societat i sense una alternativa real sobre el futur polític del país.

Crec que el primer pas que hauria de fer és arreglar-se amb els altres quatre partits que donen suport a la consulta. Resulta bastant increïble que un partit amb la tradició catalanista del PSC no doni suport a la principal demanda de la ciutadania del país. Les raons esgrimides són excuses de mera submissió al nacionalisme del PSOE i a un Estat que no et reconeix nacionalment, et manlleua els recursos i t'agredix amb mesures a un ritme setmanal (transferències econòmiques, educació, política europea i internacional,

JAVIER AGUILAR

port, aeroport, llengua, autovies, inversions, símbols, justícia...). Crec que al PSC li cal un canvi (real) de contingut polític en els àmbits social, democràtic i nacional. També cal que repensí profundament les relacions amb el PSOE, fins i tot si n'ha de tenir. Finalment, el nou lideratge del partit és un tema clau de futur. Si opta pel continuisme, encara que sigui amb canvis aparents en l'equip de direcció, la seva erosió electoral encara s'agreuja més. El PSC ha estat un partit important a Catalunya. Que es refaci depèn de diversos factors, però, principalment, depèn del que faci ell mateix. Hi ha en joc una gran responsabilitat col·lectiva envers el país i envers els seus ciutadans.●

